

РЕШЕНИЕ

№ 91

гр. Бургас, 26.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на пети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Павел Ал. Ханджиев

Членове: Десислава Д. Щерева
Янко Н. Новаков

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разглежда докладваното от Янко Н. Новаков Въззивно търговско дело № 20232001000120 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс.

С Решение № 260019 от 07.03.2023 г., постановено по търговско дело № 170/2017 г. на Окръжен съд – Бургас, е отхвърлен предявеният от „Е.“ ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. С., И. против „В. ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. Б. ул. „А. № * иск за установяване на вземане за сумата от 250000 лева като част от сумата от 428758,56 лева, представляваща главница по договор за заем от 28.07.2007 г., сключен между ищеца и „Б.С“ ЕАД с ЕИК *** (заличен търговец след проведено производство по несъстоятелност по д.н. № 454/2010 г. на Окръжен съд - Бургас), във връзка с който ответникът учредил договорна ипотека върху подробно описани имоти в с. Д., община С. съгласно Нотариален акт № *** г., том *, рег.№ ***, нот. дело № *** г. на Районен съд – Средец.

Ищецът „Е.“ ЕАД е подал въззивна жалба против решението, в която е изложил доводи, че то е неправилно поради противоречие с материалния закон и необоснованост.

Била дадена неточна квалификация по предявения ипотечен иск за установяване, че ответникът като трето лице - ипотекарен длъжник отговарял към ищеца за изпълнението на задължение по договор за заем, сключен с

длъжника „Б.С“ ЕАД, ЕИК *** – заличен след приключило производство по несъстоятелност.

Ищецът имал право да се удовлетвори предпочтително от ипотеканото имущество, поради което претенцията му следвало да се квалифицира не по чл.124, ал.1 от ГПК, а по чл.173, ал.3, вр. ал.1 от ЗЗД.

Ипотеката била учредена за обезпечаване на пълния размер на вземането по договор за заем от 28.08.2007 г. за сумата 300000 евро, ведно с лихвите, евентуалната наказателна лихва, комисионните, таксите и разноските по събирането му. Предявеният частичен иск бил предявен поради оспорването на ипотечното право с оглед заличаването на длъжника - заемополучател след приключилото производство по несъстоятелност.

Извън предмета на производството била обсъжданата в мотивите на обжалваното решение възможност ищецът да се снабди с изпълнителен лист срещу заличения длъжник „Б.С“ ЕАД по реда на чл.637, ал.5 или чл.637, ал.6, т.3 от ТЗ.

Ипотекарният кредитор можел да насочи принудително изпълнение върху ипотеканото имущество и без да разполага с изпълнителен лист. По силата на чл. 618 от ТЗ той запазвал правата си върху учредените в негова полза обезпечения.

Не е постъпил отговор на въззивната жалба.

Въззивният съд е оставил исковата молба без движение като е дал указания на ищеца „Е.“ ЕАД да поясни снабдил ли се е с изпълнителен титул, обвързващ ответника „В. ЕООД, и ако не – да уточни желае ли последният да бъде осъден да заплати претендираната при условията на частичност главница като трето лице – ипотекарен длъжник до размера на учреденото от него ипотечно обезпечение.

В отговор на ищецът представил заповеди по чл. 417 от ГПК по частни граждански дела № 250 и 3547 по описа за 2023 г. на Бургаския районен съд и издадени въз основа на тях изпълнителни листове за цялата дължима главница.

Бургаският апелативен съд, като взе предвид събраните по делото доказателства и като съобрази разпоредбите на закона, приема следното:

По силата на договор от 28.08.2007 г. (л. 12 – 20 от делото на ОС) ищецът „Е.“ ЕАД е предоставил в заем на „Б.С“ ЕАД с ЕИК *** сумата от 300000 евро за срок от 60 месеца при годишна възнаградителна лихва от 7%. Ответникът „В. ЕООД е учредил ипотечно обезпечение върху свои имоти в с. Д., община Средец съгласно Нотариален акт № *** год., том *, рег. ***, дело *** г. на РС – С. (л. 26-29 от цит. дело).

В т. 4.4 от договора за заем е посочено, че ответникът „В. ЕООД се задължава и като поръчител при недостатъчност на ипотечното обезпечение.

Ищецът „Е.“ ЕАД сочи, че не е погасена част от главницата по заема

на стойност 270349,96 евро (528758,56 лева) ведно с лихви и разноски.

Тъй като с Решение № 45 от 25.02.2012 г. по д.н. № 454/2010 г. на Окръжен съд - Бургас срещу длъжника „Б.С“ ЕАД е било открито производство по несъстоятелност, ищецът е предявил вземанията си по реда на чл. 685 от ТЗ. Те са били включени в списък по чл. 686, ал. 1 от ТЗ, обявен в търговския регистър на 17.11.2012 г. и одобрен по реда на чл. 692 от ТЗ с определение от 20.12.2012 г. (виж деловодната справка на л. 298-307 от делото на ОС).

С Решение № 379 от 04.12.2013 г. по цитираното д.н. № 454/2010 г. длъжникът „Б.С“ ЕАД е бил обявен в несъстоятелност.

По започналото универсално принудително изпълнение вземанията на ищеца не са удовлетворени.

С Решение № 260060 от 08.07.2022 г., влязло в сила на 16.07.2022 г., производството по несъстоятелност е било прекратено като на основание чл. 735, ал. 2 от ТЗ е постановено заличаване на длъжника „Б.С“ ЕАД от търговския регистър.

По силата на чл. 739, ал. 2 от ТЗ вземанията на ищеца не следва да се считат погасени, доколкото за тях има учредено обезпечение от трето лице.

Съгласно приложена деловодна справка (л. 44-80), по т.д. № 23/2012 г. на Окръжен съд – Бургас ищецът е насочил претенциите си за част от главницата с равностойност 100000 лева срещу ответника в качеството му на поръчител (след изменение на иска по чл.214 от ГПК).

По настоящото дело ищецът „Е.“ ЕАД претендира да бъде установено, че ответникът „В. ЕООД“ отговаря за сумата от 250000 лева, представляваща част от остатъчната главница от 428758,56 лева в рамките на учреденото ипотечно обезпечение.

Интересът на ищцовата страна е да се снабди с изпълнителен титул, но това не би могло да се постигне чрез предявения установителен иск.

В отговор на дадените от въззивната инстанция указания по чл. 129, ал. 2 от ГПК ищецът е уточнил, че няма да формулира осъдителен петитум, защото вече се бил снабдил с изпълнителни листове за цялата главница, издадени въз основа на заповеди по чл. 417 от ГПК по частни граждански дела № 250 и 3547 по описа за 2023 г. на Бургаския районен съд (л. 83-92).

При така изяснената обстановка настоящият установителен иск се явява недопустим. Ищецът „Е.“ ЕАД може да проведе принудително изпълнение въз основа на издадените му заповеди против ответника „В. ЕООД“ в качеството му на трето лице, учредило ипотечно обезпечение.

Съдебната практика признава възможността на ипотекарния кредитор да се снабди с изпълнителен лист по чл. 173, ал. 3 от ЗЗД вр. чл. 417, т. 6 от ГПК направо срещу третото лице - ипотекарен длъжник.

Естествено, тъй като се разрешава принудително изпълнение не

срещу главния длъжник (който в конкретния случай е загубил правосубектност), то се ограничава само до предоставеното ипотечно обезпечение.

Няма данни заповедите по чл. 417 от ГПК да са били оспорени. При евентуално възражение по чл. 414 от ГПК ищецът разполага с иск по чл. 422 от ГПК за признаване на правото му да се удовлетвори от равностойността на ипотеките имоти.

Този ред не може да бъде заобиколен чрез настоящия установителен иск.

Изложеното обосновава обезсилването на първоинстанционното решение и прекратяване на производството по делото.

Мотивиран от горното, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА Решение № 260019 от 07.03.2023 г. по търговско дело № 170/2017 г. на Окръжен съд – Бургас и **ПОСТАНОВЯВА:**

ПРЕКРАТЯВА производството по предявения от „Е.“ ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. С., И. против ответника „В. ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. Б. ул. „А. № * иск за установяване на вземане за сумата от 250000 лева като част от сумата от 428758,56 лева, представляваща главница по договор за заем от 28.07.2007 г., сключен между ищеца и „Б.С“ ЕАД с ЕИК *** (заличен търговец след проведено производство по несъстоятелност по д.н. № 454/2010 г. на Окръжен съд - Бургас), във връзка с който ответникът учредил договорна ипотека върху подробно описани имоти в с. Д., община С. съгласно Нотариален акт № *** г., том *, рег.№ ***, нот. дело № *** г. на Районен съд – Средец.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____